

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/133/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618010154
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3618010154.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému P. S., nar. X.XX.XXXX v L., pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods.1 písm.a) Tr.zák. a iné, prejednal na verejnom zasadnutí dňa 10. januára 2019 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske v neprospech obžalovaného podané proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 12.9.2018, sp. zn. 1T/55/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 12. septembra 2018, sp. zn. 1T/55/2018, bol obžalovaný P. S. uznaný za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods.1 písm.a) Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 12.02.2016 v čase okolo 13:30 hod. vo vestibule železničnej stanice v Partizánskom pod vplyvom alkoholu pristúpil k T. L., ktorý tam sedel na lavičke a viackrát ho udrel päťami oboch rúk do oblasti tváre, po čom T. L. spadol na zem, kde ho obžalovaný dvakrát kopol do oblasti hlavy a hrudníka, pričom uvedeným konaním obžalovaný spôsobil T. L. zlomeninu nosa bez posunutia fragmentov s odierkou kože, pomliaždenie pravej strany hrudníka a pomliaždenie chrbtice v bedrovo-križovej oblasti s dobou sťaženia obvyklého spôsobu života poškodeného v trvaní 14 dní.

Za tieto trestné činy bol obžalovaný P. S. odsúdený podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l/, písm. n/ Trestného zákona, § 37 písm. h/, písm. m/ Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, na výkon ktorého okresný súd obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zrušil vo vzťahu k obžalovanému P. S. výrok o treste uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/48/2018-264 zo dňa 15.08.2018, právoplatným dňa 15.08.2018, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona zároveň obžalovanému okresný súd uložil ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť len vo výroku o treste, pretože ho v zákonnej 15 dňovej lehote, včas podaným odvolaním napadol prokurátor v neprospech obžalovaného len pre nesprávnosť tohto výroku. Samotné priznanie obžalovaného podľa názoru prokurátora nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. tak, ako to uvádza aj stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 55/2016. Súdny orgán vytvorený na objasňovanie trestnej činnosti a preto vyhlásenie obžalovaného o vine podľa § 257 ods.1 písm.b) Tr.por. nie je možné považovať za napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti, naviac zákonodarca mal na mysli napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti nie vlastnej, nakoľko v takom prípade ide o priznanie a oľutovanie spáchania trestného činu a v tomto zmysle priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm.l) Tr.zák., ale o napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti iných osôb,

napr. spolupáchateľov, účastníkov a pod. a bude spočívať najmä v uvedení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností trestného činu, v označení prameňa dôkazov a pod.. Hodnotenie významu tejto pohľadujúcej okolnosti bude závisieť predovšetkým od toho, aké iné možnosti - okrem pomoci obvineného - mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu. Treba tiež poukázať na to, že obžalovaný sa v minulosti opakovane dopúšťal páchania rôznej trestnej činnosti, za ktorú bol aj vo výkone trestu odňatia slobody a preto nie je možné súhlasiť ani s argumentáciou súdu prvého stupňa, že uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne bude dostatočne plniť požiadavku nielen represie, ale aj individuálnej a generálnej prevencie. Na základe uvedených dôvodov prokurátor okresnej prokuratúry v písomnom odôvodnení odvolania a nadriadená prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhli, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol a obžalovanému uložil podľa § 364 ods.1 Tr. zák. s použitím § 41 ods.2, § 38 ods.4 Tr.zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák. a § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere najmenej 16 mesiacov so zaradením obžalovaného na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia pri nezmenenom výroku o uložení ochranného liečenia s tým, že podľa § 42 ods.2 Tr.zák. bude vo vzťahu k obžalovanému P. S. zrušený aj výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Partizánske sp.zn. 2T/48/2018 zo dňa 15.8.2018, kedy nadobudol aj právoplatnosť, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 22. novembra 2018, vykonal dňa 10. januára 2019 verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného, keďže na takýto procesný postup boli splnené všetky zákonné predpoklady a postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť len prokurátorom napadnutých výrokov rozsudku o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania, teda výrokov o vine, ktoré neboli a ani nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, postupoval pri ukladaní trestu obžalovanému P. S., pri určení druhu a výmery trestu, ako aj spôsobu jeho výkonu v súlade so zákonom.

Súhrnný trest odňatia slobody uložený obžalovanému P. S. podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l/, písm. n/ Trestného zákona, § 37 písm. h/, písm. m/ Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 10 mesiacov, na výkon ktorého okresný súd obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia za súčasného zrušenia podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona výroku o treste uloženého obžalovanému P. S. trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/48/2018-264 zo dňa 15.08.2018, právoplatným dňa 15.08.2018, ako aj všetkých rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad je trestom primeraným. Zodpovedá totiž všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladenie v zmysle § 34 ods. 1, 3 a 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaných trestných činov (oboch prečinov), ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je zároveň dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Odvolací súd zaoberajúc sa argumentáciou prokurátora uvádzanou v odvolaní vo vzťahu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody uloženému obžalovanému P. S. podľa odvolateľa v neprímerane miernej výmere, považuje za potrebné uviesť, že na jednej strane štát chráni svoj záujem predovšetkým na ochrane života, zdravia i majetku a to aj za použitia prísnych sankcií postihujúcich také protiprávne konanie, akého sa dopustil obžalovaný, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Na druhej strane Trestný zákon v základných zásadách ukladania trestov, konkrétne v ustanovení §

34 ods. 1, 3 Tr. zák. zakotvuje účel trestu, ktorý má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedeného je zrejmé, že pri ukladaní trestu je nutné prihliadať nielen na generálnu prevenciu, ale aj na individuálnu a trest má teda splňať nielen represívnu funkciu, ale aj prevýchovnú, pričom tieto majú byť vyvážené. Trest má pritom postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

V posudzovanej veci sa okresný súd dôsledne zaoberal vyššie uvedenými skutočnosťami majúcimi vplyv na potrestanie obžalovaného P. S.. Obžalovaný sa už v prípravnom konaní nielen priznal k spáchaniu protiprávnej činnosti v celom rozsahu, ale túto aj oľutoval. Obžalovaný pritom navyše svoje priznanie, oľutovanie a napomáhanie potvrdil vyhlásením o vine pred súdom prvého stupňa. U obžalovaného boli teda správne zistené dve poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. l/ a písm. n/ Tr. zák. (priznal sa k spáchaniu trestnej činnosti, trestný čin úprimne oľutoval a tiež napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom).

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda nielen orgánom činným v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.), ale aj súdu (§ 10 ods. 2 Tr. por.). Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., t.j. že páchatel napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno preto priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr. por.).

Najmä od 1. januára 2006, kedy nadobudli účinnosť nové trestnoprávne normy, došlo aj k zmene v posudzovaní obsahu jednotlivých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Za situácie, kedy došlo k významnému posilneniu kontradiktórnosti konania pred súdom, keď prakticky ťažisko dokazovania prešlo na konanie pred súdom, má postoj obžalovaného k tomuto dokazovaniu dôležitý význam. Podľa § 257 ods. 7 Tr.por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní "prevziať" výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp. zn. 4Tdo 63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia krajský súd týmto poukazuje. Obžalovaný P. S. tým, že pred súdom urobil vyhlásenie o vine, teda podstatne uľahčil dokazovanie jeho trestnej činnosti, preto podľa názoru odvolacieho súdu takýto postoj obžalovaného bolo potrebné pri ukladaní trestu tiež zohľadniť.

Postup súdu prvého stupňa v uvedenom smere nebol pritom ani v rozpore so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti, resp. nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ a písm. l/ Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Trestného poriadku, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 5/2017 pod č.44.

V citovanom stanovisku sú uvedené štyri právne vety, podľa ktorých:

1/ súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel konradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona,

2/ poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatela aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatela (procesne ako obžalovaného)

po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova),

3/ analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu,

4/ ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Z citovaných právnych viet a ich odôvodnenia v predmetnom stanovisku vyplýva, že prvá z právnych viet sa vyjadruje negatívne k možnosti považovať samotné priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona s tým, že priznanie sa je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona a aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n/ naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (napr. rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu).

Druhá z právnych viet sa venuje poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného poriadku (páchatel' sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval).

Tretia právna veta sa na účely vety štvrtej zaoberá možnosťou použitia analógie v trestnom práve hmotnom, teda pri aplikácii Trestného zákona, pričom objasňuje, v ktorom smere je analógia neprípustná a v ktorom ju je naopak možné a potrebné použiť - teda ak zákon výslovne nepokrýva určitú situáciu a jej riešenie ponúka iný, podobný zákonný inštitút.

Napokon štvrtá právna veta rieši otázku zvýhodnenia páchatel'a (procesne ako obžalovaného), ktorý uznal vinu a súd jeho vyhlásenie prijal, možnosťou mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4/ Trestného zákona per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom).

Citované stanovisko teda nielenže nevyklučuje, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu týkajúce sa priznania obžalovaného, možnosť aplikácie „iba“ ustanovenia § 36 písm. n/ Tr. zák. pri uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (po prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný, súdom), ale navyše umožňuje aplikáciu pre obvineného podstatne priaznivejšieho postupu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4/ Tr. zák. per analogiam možnosťou mimoriadneho zníženia trestu (rovnako ako páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste).

Odvolacie námietky prokurátora v uvedenom smere považoval preto odvolací súd za nedôvodné a neakceptoval ich.

Okresný súd pri určení druhu trestu a spôsobu jeho výkonu vzal správne do úvahy nielen konkrétne okolnosti prípadu, okrem zistených dvoch priťažujúcich okolností (§ 37 písm.h), písm.m) Tr.zák.) aj zistené dve poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. l/ a písm. n/ Tr. zák. (priznal sa k spáchaniu trestnej činnosti, trestný čin úprimne oľutoval a tiež napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom) a spôsob konania obžalovaného a aj konkrétny postoj obžalovaného. Vzhľadom na všetky okolnosti dôvodne a vecne správne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku vyvodil preto vecne správny záver, že prokurátorom navrhovaný prísnejší nepodmienečný trest odňatia slobody s použitím § 38 ods.4 Tr.zák. by bol neprimerane prísny, minul by sa prevýchovným účinkom, prevažovala by len represívna stránka trestu a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest odňatia slobody

vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne. Trest odňatia slobody v rozsahu uloženom obžalovanému okresným súdom aj ako trest súhrnný v súlade s ustanovením § 42 ods.1 Tr.zák. za súčasného zrušenia výroku o treste, ktorý bol uložený obžalovanému P. S. trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/48/2018-264 zo dňa 15.08.2018, právoplatným dňa 15.08.2018, ako i všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad, zodpovedá totiž zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti, dostatočne odradzuje ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov a u ostatných členov spoločnosti posilňuje pocit právnej istoty a spravodlivosti, preto môže v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Rovnako vecne správny a v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. je aj výrok o zaradení obžalovaného P. S. na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku v neprospech obžalovaného vo vzťahu k výrokom o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu a keďže v súlade s ustanovením § 73 ods.2 písm.d) Tr.zák. je aj obžalovanému uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, preto odvolacie námietky prokurátora nepovažoval za dôvodné a neakceptoval ich.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol na základe náležite zisteného skutkového stavu veci a v súlade so zákonom, preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.